

Előfizetési árak:
Postán küldve, vagy helyben házhoz hordva:
Egész évre . . . 6 frt — kr.
Félévre . . . 3 frt — kr.
Évnyegyedre . . . 1 frt 50 kr.
Községeknek egész évre előfizetve 5 frt.
Az előfizetési pénzek bérmentesen a kiadóhivatalhoz s legelőszörűbben postai utalvánnyal küldendők.

SZOLNOK-DOBOKA.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDÁSZATI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Hirdetési díjak: Egy 30 négyszög centiméter tért elfoglaló egyszeri hirdetés díja 50 kr, ezen fölül 60 négyszög centiméterig 1 frt s így minden megkezdett 30 négyszög centiméternyi tér többlet után 50 kr. számíttatik. Kedvezményül 4—10-szeri beiktatásnál 50%, 11 és többszöri beiktatásnál 100%-nyi díjelengedés. Bélyegilleték minden beiktatásnál 30 kr. számíttatik.

Ismeretlen kézből jött cikkeknek nem közlünk, s csak bérmentes leveleket fogadunk el. Kéziratok vissza nem adtnak.

Szerkesztőségi iroda és kiadóhivatal: Deés Kis-király-utca (Baló-ház)

„Szolnok-Dobokamegye” hivatalos közlönye. s a megyei gazdasági egylet

A lapot érdeklő mindennemű felszólamlások (reklamációk) vagy hirdetések a szerkesztőséghez intézendők.

Nyilttéri cikkek garmond sora után 30 kr. fizetendő. Hirdetéseket elfogad Mudrony és György hirdetési irodája a Hon szerkesztőségében, Budapest, Barátoktér 3. sz. Athenaeum I. emelet.

Megjelenik minden vasárnapon.

A népiskolai kertekről.

(Felolvasatott Deésen a szolnok-dobokamegyei tantestület által 1880. nov. 1-én tartott közgyűlésen.)
(Vége.)

Azt mondják, s jól mondják: egy lelkész híveinek erkölcsi életére mindig nagy befolyással van. Igaz, de ezen állítás kardosai feledik hozzá tenni, hogy a lelkész és tanító működése együtthatásukban nyilvánulhat, s hogy ez utóbbinak, a tanítónak működése nagyban megkönnyíti a lelkészét. Mert ha a tanító szelid erkölcsöt, jó, szép és nemes iránt való hajlandóságot nem érteszt a gyermek szívében, nem mondom, hogy lehetetlen a férfit jó erkölcsűvé, szorgalmas, józan életűvé tenni, de minden bizonynnyal farsz-több feladat.

De azt sem fogja vitatni senki, hogy az írás, olvasás és számolás elemeinek tudása még nem erkölcsnemesítő eszköz a népeknél; fejleszteni fejlesztheti ugyan az öntudatot az egyénben — paraszt büszkeséggé, göggé, kivált ha egy kis vagyon is járul hozzá, — de mert a legelembb ismeretekenél többet nem bír, s legtöbb esetben férfi korában nevével többet leírni nem tud, a kivánt ezél: a józanság, okszerű munkálkodásra szoktatás az elemi ismeretekkel el nem érhető. Azt pedig, hogy erkölcsi oktatásokat tartson a tanító a gyermekeknek: meddő fáradság, mert ritka kivétel, hogy férfi korában, iskolás éveiben hallott, különben igen tanulságos példázatokra, hasznos eredménnyel visszaemlékezék.

Mindnyájan jól tudjuk, hogy az éghajlat mily óriás mérvben bír befolyással az egyén vérmérsékletére, s ennek alapján az egyéni természet, szokásra. Mig az egyenlítő alatt lakók egymást képesek megenni, — mert engedjenek

meg, de én e vad állatiasságot csak másodsorban tulajdonítom a miveletlen tudatlanságnak, — addig a hideg égöv lakói közt a tolvajlás is a ritka bűnök közé tartozik. Hogy közelebbről vegyek példát, az alföldi magyar ember természete, minden olvasottság mellett is, sokkal nyersebb, mint hasonló sorsu erdélyi lakosé. S nézetem szerint ez utóbbi esetben már nemcsak az éghajlat, de a vidék, a tájék milyensége is nagy befolyással van a lelkületre. Mert mig az alföldi rónán korlátok nélkül áll az egyén, s csak a meseszerű délibáb varázs tüneménye, mi ámulatba ejtheti, megragadhatja figyelmét; addig itt e kis hazában a szebbnél szebben váltakozó vidékek, ha elzárják is a meszsze láthatárt, de annál közelebb emelik istenhez, gondolkozóvá teszik. Ha mondom az anya-természet ily befolyással bír az egyén lelkületére, nem fog-e a természetben való munkálkodás méginkább szelidséget, jóra való hajlandóságot teremteni a zsenge gyermekben, ki koránál fogva egyforma fogékonysággal bír ugy a rosszra, mint a jóra?

A lehetőséget erőmtől kitelhetőleg kimutattam, most a szükségesség kérdésével fogom a t. közgyűlést fárasszani, kérem: legyenek elnézők a czélért.

Nem gondolnám, hogy bárhol is a föld népének helyzete ijesztőbb, elszomorítóbb képet tárna a figyelmes szemlélő elé, mint megyénkben. Eseteljem-e azt a földhöz ragadt nyomort, mely minden viskóban honol? Szóljak-e a nélkülözések özönéről, melylyel a föld népe küzd? Ha ez állapotokat vizsgáljuk elsőben, legkevésbbé sem fog bennünket meglepni, hogy e nép elesett, hogy dologtalan, renyhe, s hogy boldogtalanságában egyedüli boldogsága a szesz élvezése. És mily ijesztő mértékben terjed e pálinkakórság? S vele

melyből a napba néző sasok repültek ki, oly sok, kiknek szárny-csattogásai megreszkettettek az emberek millióit, kiknek szárnyai hathatosan megvédék az emberek millióit. — Bethlenben, a hol most a jótékonyság galambja szállott le, mind-egyikünk fülébe a földi öröm kedves dalait bugni; a jótékonyság galambja, melynek nyakán levél helyett pénzes erszény függ, hogy vigye a szenvedő és szűkölködő nyomorának enyhítésére.

De ne merengjünk el, holmi tünde álomképeken. Nincs vesztegetni való időnk. Aristokratikus légkörbe jutottunk. Itt pontosság a bon-ton nem úgy, mint otthon, a hol minél messzebb, annál szebb a kitűzött időpont utáni megjelenés. Lépjünk be a tánczterembe!

A terem telve, diszes vendégkoszorúval. A gyöngén világított terembe vezető ajtóval rézsutoson szembelevő filigranszerű szinpadka királynői színben pompázó függönyök kaczerkódnak. Alig mult el hét óra, azok már szét válnak és tulvilági fényben istennők — u d v a r o l n a k n e k e d. — Óh! van-e egyis köztetek, kinek szíve, lelke, mint délig nyitó a nap hevében, ki ne tárná minden kamaráját, elfogadó termét, legtitkosabb kabinetjeit, e menyei fényben, szédítő bájban fürdő u d v a r i a s tündérek előtt? Ott a királyné: gr. Bethlen Vilma és királynőkből álló udvarhölgyei: báró Bánffy Dezsőné, Boér Ilona, gr. Bethlen Karolin, gr. Bethlen Olivia, gr. Bethlen Pálné, Katona Ilona, gr. Haller Rózsa, Hyé Adrienne. Azt mondják ők azok, és igazán oly

karöltve, mint pusztul a nép; csak egy emberöltő idő, és kész a talaj, a nihilistikus ábrándokra. És a mi legszorítóbb: az e bűnben fetrengők megmentésére már nincs is eszköz. Pedig minden egyes elbukása veszteség a hazára. De ha nem birunk is eszközzel megmenteni az elesni róhanokat: ad állásunk befolyást az új nemzelekre. Szoktassuk őket gyümölcsfa tenyésztésére. A gyümölcs, bár luxus eledel, egy igen jó tulajdonsággal bír, hogy nem untatja meg az emberrel élvezését, s a ki megszokta; megszereti, s a ki megszerette: nem lehet iszákos. Ki látott már gyümölcsöt szerető iszákos embert? S ha az iskola kertből minden növendék kap egy-vagy több kiültetni való gyümölcsfát, mit otthon szülője kertjében gondozand, majd többre is szert tesz, emberkort érve a gyermek, nem a koresma romlott levegőjét fogja felkeresni, a gyilkos méregért ha üdülni akar, de fájáról tép le pár gyümölcsöt s ezzel frisiti fel magát. S mig így szorgalomra szoktatva, a jó erkölcsöt is természetév teszi; másfelől: gazdaságát egy oly foglalkozással szaporítja, mely csekély fáradsággal jövedelmet is nyújt.

És ne higgyék t. kartársaim, hogy egy ily iskolakertnek beállítása ember feletti munkát és költséget igényel. Ha a fokozatos haladás lesz szem előtt tartva az első évi 20—40 frt kiadás után már lesz kertünkben évenként annyi jövedelmünk, mely elegendő, hogy 5—6 év alatt egy oly minta-kertecske teremtessek, minő p. Olmütz mellett levő Nedweisz falué. Első feltétel, hogy a kert vagy a tanító állandó, tehát nem bérszállásán, vagy mi legalkalmasabb az iskolába tartozó területen legyen, s itt lakjék a tanító is. Így van Nedweiszban is. E falu 20 házból áll, az iskola kertje 300 négyszög öl területű, szélein 1—2

élethiven hasonlitanak, mégis elhihetnők, hogy mind egy-egy eszmény. A függönyök összehúzódnak, a „cour” eltűnt. Csak a szép látománynak a csillogó arcokon visszatükröző reflex fénye és — a görög tűz illata bizonyítja, hogy nem álmotál.

A szinpad ismét mystikus fényben uszik. A hitrege hihetetlennek vélt alakjai, mindmegannyi légies élszobor ragyogóan kápráztatják szemidet, az idealisalt életkört látod fenkölten megtestesítve. A nő élet fasisai művészi csoportban: gyermektől a nagymamáig, A gyermek br. Bánffy Alice, gr. Haller Rózsa, fiatal leányok: Katona Ilona, Boér Ilona, Boér Klára; ifjú asszony: Hyé Adrienne, nagymama: Boér Károlyné.

Eltűnt az „age” fantastikus képe, hogy a „courage” phantasmagoria szülte alakjának adjon helyet. Az aranyval átszőtt mesés mythosból fölmerült, a hősi bátorságnak ábrándképe tündöklék előttünk Boér Ilona személyében.

Csoda-e, ha freneticus taps, szünni nem akaró lelkes éljenzés ujra s ujra felakarja idézni e képzeletinek vélhető tüneményes mind három jelenetet — tableaux? — Ha a szellemi idézés ereje, ehhez hasonló eredményt mutatna fel, bizonyára mindnyájan, rögtön oda sorakoznánk a spiritualisták táborába.

A bűbáj nem tűnt el. Csak a szoborszerű jelképesítést bűvös mozzalom váltja fel. A terem kiemelkedik felhomályából és világossá lesz, mintha napvilágítaná be, tán ennek a 100 láng-

A „SZOLNOK-DOBOKA” TÁRCAJA.

Bethleni „vörös kereszt.”

Bethlen, 1880. november 6

Nem szerénységtől való, de öntudat sugta vallomás az, hogy gyöngö az én tollam a te dícsőség megénekelésére: „Bethleni vörös-kereszt mulatság.” És mégis oly kedvvel fogok e tudósításomhoz, mint minőt érezhet az, ki szerencsés emlékében újra átélni egy nagyon rövidnek bizonyult őszi éj ritka gyönyöreit. Gyarló hiúságomból kifolyólag gyöngeségem palástolására gondolok a tokaji hegyen egyszer átélt szüretemre, a midőn képtelen voltam a különben nagyon áhitott szőlőből csak egy fürtnek a gyöngy-bogyóit is elfogyasztani. — Kitűnően mulattam Bethlenben, lelkem újjá éledt a nemes lelkesedés szóló bizonyítékainak közepette, a jótékonyság iránti áldozatkész ragaszkodás szemléleténél, egy fennem kimagasodó hölgy felé központosuló általános leg-összintébb szeretet tapasztalásánál, a csábítóan kellemes előzékenység mellett, a legkedvesebb szorakozást biztosító, szellemben dús leleményesség szülte érdekességek kezünkbe nyújtásával, a felejtethetetlenül édessé varázsolt percek után: és nincs kellően színes kedélyünk, hiányzik eléggé meleg hangulatunk az átértett élvezetek találó leírására. Mert hát tokaji szüreten voltunk — Bethlenben! Bethlenben! ez ősi nemesi fészeken

öles gyepe segélyezi; északon virágárnyak s rózsabokrokkal tarkázva, nyugaton gazdasági növényekkel, délen gyümölcsfákkal; keleti részén van az iskola, s tanítólak, kerti s gazdasági kamara s a kertbe nyíló kapu. A kert belseje négy egyenlőtlen ágyra van elosztva, ezek közül egy faiskola gazdasági növényekkel szegélyezve, egy a legnagyobb ágy, a veteményes gyümölcsfákkal s technikai növényekkel szegélyezve, a negyedik, három részre bocsztva különbözőféle bokrokkal, eperfákkal beültetve s nagyobb része faiskolának fenntartva. E kertben 300féle növényt termesztene. Természetes, hogy a legfőbb kellék a bővizű kút nem hiányzik. Meg kell említenem, hogy a Lajthán-tuli népiskolai kertek mindegyikén egy kis tornász hely van hagyva, mely nagy lombu gyümölcsfákkal úgy van körülveve, hogy a tornászó növénydekeket a nap heve ellen megóvjá.

Azt mondom fentebb, hogy nekünk tanítóknak kell uraim áldozatot hozni az ügyért, melynek apostolaiává lettünk, mert sem értünk, sem nekünk áldozni nem fognak.

Vissza rettentő lehetett önökre nézve e keserű mondatom s lehet most is. Azonban nemesebb oldaláról tekintsük az ügyet. Ne legyen az önök szíve zárt a szegény becsületes, jobb sorsra érdemes nép előtt; de legyenek oktatók, legyenek vezéresillagok polgártársaiknak, hogy kövessék önöket jóban, és az új nemzedék szorgalomra nevelése, takarékosagra való szoktatása legyen céljuk; ha hosszú idő eltelte után is, de megfogják látni, hogy e nép, ha el van esve anyagilag, erkölcsileg megromolva nincs, hogy jó földbe vetették a magot, dus aratások lesz; mert ez emberek tudva többet fognak használni, mint mennyit használhattak volna tudatlanul.

Adja az ég, hogy minden a legjobban legyen! A viszontlátásig. Isten velünk!

Szabó Ferencz.

Műkedvelői előadás.

Eddig ezen címet nem használtuk kizárólag az elmúlt műkedvelői estről szóló tudósításunk czéjéül, de oly rovatnak, melybe fektethetjük alkalomszerűleg a színészetről való nézetünknek — úgy szólván, — mogoróhéjba szorított kifejezését. A 97-ik színelőadásról hozott értesítésünkben megfelleltünk a „Színészeti Közlöny“ kötekezésére, mire a nevezett hírlap — most az egyszer bizonyára saját hivatása helytelen felfogásából — megtámadta a deési műkedvelő társulatot és e sorok íróját. Lapunkban e körül forgó pole-

nak van annyi hatalma. Nézzünk körül, ugyancsak megérdemli. A falakat tükrök, képek gazdagan borítják, mindenik felett, úgy az ablakredőkön is kidomborodó félv, jobbról fehér, balról kék színű függönszerűleg lecsüngő lepellel, melynek közepéről vörös-kereszt virít messzire.

E diadal iv mindegyike egy-egy korona, melynek merev ágai a rajtok csillogó 10—10 — lángját a tükrökben fűrésztő — gyertya szál. Ezek közelében a csinnal és izléssel elhelyezett zöld galyak és füzérek is hatványozzák a terem díszét.

Jön szerencsekosár, számszerint hat. Hat nyüzsgő-zsongó csoport nyeli el. Meg se láthatuk Fortuna istennőt és alig fértünk a szerencse forrásához. Mohon kapdostak el mindent és szegyenkezve markomban maradt a vásárra szánt pénz-mag egy része. Hallomás után közöljük a czifra kosarak hősnőit: gr. Bethen Karolina és Olivia, gr. Bethlen Aurélné, Biró Gyuláné, Boér Klára, Csernátoni Ilona, Sohár Marczelné, Szongott Pepi.

Irigylésre méltó boldog volt, ki több tárgyhöz juthatott. Nekem egyik kezembe egy csomó czukkedli, — óh! te, ez est mézes symboluma! — másik kezembe: — varró szer. — Az idő intése.... meghajlok előtted.

Következett a program 3-ik része: a táncz. Jó kedvvel, üde kedélylyel indult meg, s folyt hajnalig. Az első négyest 40 párnál több táncolta, s ugyancsak adott dolgot a két buzgó rendező-

miának, kicsiny kerete miatt, nem adhattunk helyt, de elküldöttük válaszungkat a támadó közlőnynek, ki elég méltányos volt azt közölni, azonban el nem mulasztván petit betűs szerkesztői észrevételekkel commentálni. Száraz adatokkal mutattuk ki a deési állandó műkedvelői társulat eddig kifejtett közhasznu tevékenységét s többek között fölemlítettük, hogy „1874-ben műkedv. társulatunk elengedte Nyéki igazgatónak, több estéről a fizetni kötelezett teremért.“ Erre következőleg replikáz a „Sz. K.“: „Elhisszük, de azt is tudjuk, hogy Nyéki egy havi ott működés után a pártolás hiány miatt, nem birta ujonnan szervezett jó (?) társulatát kimozdítani Deésről, zálogba volt kénytelen hagyni utolsó kabátját s a mellett még a tagok holmijára is vett föl kölcsönt.“

Hogy milyen jó társulata volt a nevezett igazgatónak, ezt közönségünk nagyon jól tudja és kétségtől gúnyképen tünik fel a fenti megjegyzés, de lepiezetlenül ügyesen megirta Sándor Kálmán M.-Vásárhelyről, hogy köszöni, de nem kér belőle. Hogy pedig Nyéki eladósodott városunkban, annak — mint mindenki emlékezik rá — maga volt oka, miért torbézolta el a bevett pénzt. Emlékezni fognak még sokan arra is, hogy a director urat hatósági ag számoltatták meg saját tagjai.

Elégnek kell tartanunk erre nézve az eddig mondottakat.

S most térjünk ismét haza.

November 7-én adatott a 98-ik jótékony-czélú műkedvelői színelőadás, a midőn a Szt.-Ferencz-rendiek helybeli plébánia temploma díszítésére színre hozatott „Bibor és Gyász“, Hegedüs Lajos drámája.

A közönség, mintha sejtette volna, hogy kitűnő színi-est vár rá, egészen megtöltötte a színi termet és valóban nem csalódott. Oly előadás volt ez, mely a műkedvelőskedésnek, jóakaratu elnézést igénylő színvonala fölött jóval kimagasodott. A távol állóknak e mondas üres hízegési alaknak tünhetik föl, mert képzeletükben ezen műkedvelői előadásra is, a dilettansokról tán gyakorta szerzett kedvezőtlen tapasztalatukon alapuló mértéket alkalmazhatják. De mi, a kik jelen voltunk, igazán élveztünk, és nem kötelezett udvariasságból, hanem az alakítás szépségétől lelkesítve tapsoltunk és éljeneztünk a közreműködőknek, könnyen megmagyarázhatjuk entusiasmusunk indokát: a darabban 3 oly egyén szerepelt, kik hosszú színi pályát futottak be eddig és az azon kiérdemelt babérokat emlékül eltéve, búcsút mondtak a színpad iránti hivatásuknak. Az ennek alapját képező tehetségüket s az annak

nek, Biró Gyulának s Szentpétery Jánosnak. (Zárjelben említem föl, hogy a hölgyek nagy része királynénk s egyletünk legmagasabb védnökének színeit viselék toilette-öknön.) A csárdás tüzes volt, — hát még milyen lett volna, ha Salamon vonójából nem hullatta volna ki a talp alá való eredetien csiklázó igazi magyar rhythmusokat?!

Szünet beálltakor 5 piczolás sorsjegyeket árusítottak, mind el kelt, a mennyi volt, és tán több is megvásároltatott volna, csak lett volna. Következett elég érdekes tárgyak kisorsolása, számszerint 36, — roppant érdeklődéstől kísérve. Pihenés után fokozódott jó kedvvel lejtették ismét a tánczokat. A zenészek előbb belefáradtak, mint a tánczosnők.

Végre vége lett, — be kár, hogy ez az öreg hiba megesett.

Óriási feladat vár rá, méltányolni annak a pyramidalis érdemeit, ki ezen estélyt művésziileg megteremté, ki annak lelke, feje: mindene volt. Heteken át foglalkozott azon kedvenc tervével, hogy a vezetése alatt álló bethleni vörös-kereszt egyleti főknak vagyonát gyarapítsa, hogy a főnöksége alatt büszkélkedő megyei vörös-kereszt egyleti tagoknak kiválóan kellemes szórakozási alkalmat nyújtson. S mindkét czélját tökéletesen elérte. Elérte fáradhatlan munkálkodásával, lankadatlan lelkesedésével és lelkesítésével, folyton magasabbra emelkedő buzgalmával, határtalan áldozatkészségével, lelke vonzóan értékes eszméinek érvényesítésével, magas egyének szíves

körében kivivott gyakorlottságukat ma már csak „műkedvelő“-i címmel érvényesítik. Hogy pedig a cím a lényegen mit sem változtatott, az nagyon természetes. Ezen szereplőkhöz járul még két oly egyén, kik tán maguk sem sejték, mily szinpadi tehetséggel áldá meg őket a gondviselés és csak mások dicséretéből jönnek most ennek tudatára, — nemkülönben a többi szereplők igyekezete, gondos tanulása és az ügyes rendezés.

Ezek után kevés mondani valónk van egyes szereplőkről, de mégis jól esik nekünk mindegyiket névszerint megemlíteni. Első sorban D a r k ó Viktorné urnőt emeljük ki, mint Idilt. Leplezetlenül kimondjuk, hogy minket szerepének inkább lyrai részének kitűnő exekválásával hódított meg ezúttal, de különben szépen domborítá ki szerepe minden részét, nem is késett közönségünk elismerésével, mely kihívásban és virágcsokor dobásban is nyilatkozott. Bar th o s Dezsőné urnő (Bakacsnet) dicséretesen alakítá. K á s z o n y i Jenő ur (Pál atyát), bámulatra méltó erővel, mély érzellemmel, komolyan átgondoltan és kisebb részleteiben is öntudatosan ábrázolá. J á n o s i Gábor (vak Bélát) mindnyájunkat lebilincselő rokonszenvesen, kiváló előszeretettel s hűséggel találóan játszá. A kapott virágcsokor magában foglalja a bírálatot. (II. Istvánt) igaz érzéssel, valódi szinpadi routinnal C s o m a f á y Antal ur alakítá. R ó n a y Lajos ur az öreg várnagyot adta és pedig jól. Bar th o s Dezső ur (Ottmárt) állítá elénk, a minden ízében becsületes főispánt. H a r a g o s János ur (Káldort), C s e r v i n k a József ur (Kaplyont), B o é r János ur (Komorodit) személyesíté betanultán, jó kedvvel, haladást tanúsítva. Az est sikerét fölléptőkkel elősegíték még: B á l i n t f y Géza, deési Nagy Károly, R á c z Pál, Nagy Mihály, Gyulay László urak. A kis P l a c s i n t á r Pisti, mint apród, oly ügyes és otthonos volt, hogy azt hisszük, miszerint neki való nagyobb szerepben is tetszést nyerne.

Az előadás gyors menete, correetsége a számos próbának tulajdonítható, az egyöntetűség, a csin, izlés, fényes díszlet és szemgyönyörködető köntösök megszerzése a buzgó rendezőség érdeme.

Végül egy kicsi megjegyzés. A karzat az este, helytelen és lármás derűltségével nagyon zavarólag hatott a színpadhoz feszített figyelmű közönségre. Jó volna segíteni azon, hogy hasonló elő ne forduljon.

PICI CATÓ.

Országgyűlés.

A képviselőház szüreti szünideje lejártával megkezdette üléseit, a horvátkiegyezési javaslatot

közreműködésének megnyerésével. Napokon át sürgött-forgott, szabott, varrt, rendezett, tevékenységre ösztönzött. S nem mertült ki. S megalkotott művében való gyönyörködése végett nem vult vissza, de osztá gazdag kedélye harmatos virágait, hogy ne találkozzék egy is, ki élvezet nélkül való legyen, mindenkire volt egy nyájas szava, barátságos pillantása, jó kedvet gyújtó mosolya s mindenre volt gondja. Az irányában általánosán érzett nagyrabecsülés, mély tisztelet, változhatlan őszinte szeretet kiáltó bizonyossága, hogy magas rangu osztálya nagy számmal és fénynyel volt képviselve e társas estélyen, hogy közel és távol vidékről jötteknek annak örömeiből részt venni.

Miért hallgatnók el azt, hogy Deés városából egy magából 8 család s több ifju érkezett meg, kik a tánczestély kedélyességét fokozólag emelék. S úgy ezek, mint minden rangú, rendű és nemű társai előtt örökké fejthetlen lesz a rövid éj hosszú kelleme.

Függelékül ide szurok egy néhány számot.

Az est bevétele volt:

1.) Belépti-jegyekből	204 ft 50 kr.
2.) Sorsjegyekből	98 ft 30 kr.
3.) Szerencsekosárból	84 ft 53 kr.

Osszesen: 387 ft 33 kr.

A kiadást nem tudjuk most ugy részletezni, de a mint illetékes forrásból értesülünk a tiszta jövedelem: 240 frtra tehető.

Kérem ne lepjék meg adataim, miután világitásra és zenére privatom (a főranguk) adakoztak.

Dr. Habakuk.

tárgyalták és változtatás nélkül elfogadták. Falk Miksa, mint előadó, részletesen elsorolta a horvátok tulköveteléséből származott nehézségeket, melyeket le kellett győzni; hangsúlyozta, hogy e ki egyezéssel Magyarország áldozatot hozott Horvátország érdekében; de a kiegyezés a régínél annyiban jobb, hogy a tételek szabatosan ki vannak benne jelölve; Magyarország elment a töle méltányosan várható legszélső határig, de hogy azért elhárítá-e vele a viszály magvainak szórását, erről senki sem kezeskedhetik. Polit Mihály föl is állt rögtön, bebizonyítani, hogy ez aggodalom épen nem alaptalan. Nem fogadta el a kiegyezést, mert ez szerint hátrányos Horvátországra. Beszélt aztán sok mindenről, többi közt arról, hogy Magyarország nem képes más fajokat beolvasztani; hogy Horvátország iránt nem viseltetett rokonszenvvel; hogy Horvátországot nem lehet a kiegyezési törvények tiszteletére kényszeríteni addig, míg a horvát bán állása független nem lesz; beszélt a Kossuth könyvéről is, melyből csak az látszik, hogy a magyar emigráció mily alárendelt szerepet játszott; végül azt mondá, hogy a délszlávoké, köztük a horvátoké a jövő. Tisza Kálmán most is erélyesen megfelelt neki. Megjegyzé, hogy most nem délszláv politikáról, hanem pénzügyi egyezményről van szó. Bizonyára minden népfajnak, mely beletalálja magát helyzetébe, jövője van; de oly törekvéseknek, melyek a néptörzsek ellenséges indulatára vannak alapítva, csak percei lehetnek, jövője nincs. Törvénysértést pedig az országgyűlés egy pártja sem fog tűrni. Az egyezményt a horvát országgyűlés nagy többsége elfogadván, Politnak aligha van megbízatása, hogy ezzel ellenkezőleg mint Horvátország ügyvéde szerepeljen. A feladat az, hogy Horvátország is fejlődhesen a magyar szent korona alatt, s ezért az aránylag gazdagabb fél segíti am azt, hogy együtt boldogulhassanak. A függetlenségi párt szónokai: Eötvös Károly, Irányi Dániel és Helfy Ignác nem fogadták el a javaslatot s az első a párt nevében jelenté ki, hogy jobb volna Horvátországgal tisztán szövetségi viszonyt tartani fenn, mely mind a két felet jobban kielégitené, mint a mai állapot. Falk rövid felszólalása után azonban a javaslatot nagy többséggel fogadták el úgy általánosságban, mint részleteiben.

VEGYESEK.

— **Megyénk közigazgatási bizottságának** f. hó 8-án tartott üléséről részletes tudósításunkat térszűke miatt jövő számunk hozandja.

— **Szamosvölgyi vasút.** Értesülésünk szerint ezen vasútnál a folyamatban álló földmunkákat e hó végével elkészülend, mivégből a sintalpfák és vágányok lerakása a jövő hó folyamában fog eszközöltetni. Örömkre szolgál regisztrálhatni, miszerint az ezen vasút részére szükség-lendő forgalmi eszközök jutányos árban bevásároltattak és így ezen vasút a saját tulajdonához tartozó kocsik felett már is rendelkezik. A forgalmi eszközök egy része — mennyiben azok a kavicsoláshoz felhasználhatni fognak — a jövő hóban Bécsből Apahidára elszállítva lesznek és használatba vétetnek.

— **Szamosvölgyi vasút.** A m. kir. pénzügyminiszter úr ö Nagyméltósága e vasút egyik igazgatójává Nagy Béla kir. tanácsos és kolozsvári pénzügyigazgatót, felügyelő bizottsági taggá pedig Svaiczter Sándor deésaknai sóbánya-hivatali főnököt kinevezni méltóztatott.

— **Az idők jele!** A szamosvölgyi vasútnál a tavasszal betöltendő állomásokra ez ideig — holott a pályázat ideje 1881. január 1-én járand le — több mint 200 kérvény terjesztetett be.

— **Szolnok-Dobokamegyei gazdasági-egylet.** Ezen egylet által ez ideig a kisbirtokosok országos földhitel-intézetéhez beterjesztett és letárgyalt kölcsönkérvények a legkedvezőbb elintézetést nyerték, mennyiben minden kérvényezőnek a kért kölcsönösszeg megszavaztatott.

— **A korcsolyázó-egyesület** folyó hó 14-én (vasárnap) d. u. 3 órakor tartja alakuló közgyűlését, melyre felhívjuk az érdeklődők figyelmét.

— **A Haller-féle ház megvásárlása** bevégzett tény, s ez által az annyira szűk Hiduteza a jövő

tavasszal kellőleg kiszélesítve a főtér északi része egészen meg fog nyilni.

— **A folytonos esőzés** dacára közelebbi heti vásárunk is nagyon népes volt, csak káposzta nyolczvan szekérnél több volt, melynek száza 1 frttal kelt, másnemű vetemények is bőven voltak, vöröshagyma koszoruja 8—12 kr., a kolozsvári zeller nagysága szerint 1—3 kr. volt darabja.

— **Szamosujvart** e folyó hó 7-én a dal-zene-egylet javára színelőadással egybekötve rendezett hangverseny teljes sikere mellett 50 frtot jövedelmezett. Ugyanott a városi leánytanodában Balla Teréz okleveles tanítónő lett a szavazatok nagy többségével megválasztva.

— **Bem-album.** Említettük annak idején, hogy Bem inségben élő nővérei javára Bem albumot fognak kiadni a legjelesebb írók műveivel. A mű már megjelent s kapható Aigner Lajosnál Budapesten és M.-Vásárhelyt a kiadóhivatalnál. A jótékonycélú könyvet ajánljuk olvasóink figyelmébe. Ezzel kapcsolatosan felkérjük a kiadóhivatalt, hogy a lapunk kiadója Rónay Lajos által gyűjtött előfizetők részére 9 egyszerű és 9 díszpéldányt mielőbb megküldeni szíveskedjék. Ezeknek ára 27 frt f. évi szeptember 4-én a „Bem-szobor-bizottsághoz lett beküldve.

— **Beregszászban** a rabok által tűzött kósárfonó ipar mind nagyobb pártolásban részesül. Így ez idén 120000 kósáron felül adtak el.

— **Zágrábban** 9-én reggeli 7 óra 34 perc-kor iszonyu, 10 másodpercig tartó földrengés volt. Irtóztató károkra tett. Ötszáz háznál több bedőlt; ezek között maga a dom, a Mária és Márk templom, az érseki palota, királyi dohány-gyár, a zsinagoga. Egyedül a székesegyházban a kár félmillióra tehető.

— **A marosvásárhely-szászrégeni** viczinális vasút ügyében Marosvásárhely népes gyűlés volt. Azon határozat hozatott, hogy Maros-Tordamegye területátengedés és 9000 forint évi subvenciával a vasút kiépítését támogatni fogja és ez közelebb, megyei gyűlésnek elfogadás és helybenahagyás végett elő fog terjesztetni.

— **Fiumében** a magyar tanfolyamot már száztizen látogatják; e napokban gróf Szapáry

kormányzó jelen volt az előadásnál s örömet fejezte ki a polgárság hazafias buzgalma felett. — **Brassóban** újévtől fogva magyar hetilap indul meg. — **Sepsi-Szent-György városa**, melynek Tisza Kálmán a képviselője, táviratilag üdvözölte ez utóbbit a Szent-István-renddel való kitüntetése alkalmából. — **Dervis pasát**, a porta biztosát, az albán liga nem eresztette be Dulcignóba.

HIVATALOS RÉSZ.

Szolnok-Dobokamegye alispánjától.
12,990. sz.
1880.

Mindenik szolgabírónak.

A helybeli kir. adófelügyelőnek idei 9468. sz. átiratából értesülve arról, hogy a községi adó-szedők egy része nem szakképzett, más része pedig hanyag s ennél fogva törvényszabta kötelességeket vagy éppen nem; vagy nagyon hanyagul teljesítik, — felhivom uraságotat, miszerint a járásbeli adószedők felett szoros vizsgálatot tartani, — a képteleneket állomásukról elmozdítani s helyeiket arra képes egyénekkel betölteni szíveskedjék.

Ajánlanám különben, — hogy a képviselő-testületek halgattassanak ki az iránt, nem volnának-e hajlandók a községi adószedők helyett a körjegyző mellett egy-egy segéd jegyzőt tartani, kinek díjazása a községi adószedők eltörlésével, úgy sem róna több terhet a községekre, — és ez által a segédjegyző köteleztethetnék a jelen községi adószedők teendőinek végezésére.

A községek képviselő testületének erre hozandó határozatai az uraságod véleménye kíséretében hozzám folyó évi december 15-ig mulhatatlanul beterjesztendő.

Deésen 1880. november 3-án.

Az alispán helyett:

Br. Diószegi Géza,
főjegyző.

Felelős szerkesztő: KOVÁCS SAMU.

H I R D E T É S E K.

Alólírott vasút igazgatóság ezennel tudomásul adja, miszerint építési vonalán Apahidától Deésig következő munkálatok fognak vállalkozóknak kiadni.

1. A felépítmény fektetése:

Ezen folyó vonalon a vágányok hossza . . . 45,600 méter.
Mellékvágányok hossza az állomásokon . . . 3,200 méter.
Kitérők és keresztezések az állomásokon . . . 19 darab.

2. A sík pálya és állomások kavicsolása mintegy . . . 55,000 köbméter.

Alólírt igazgatóság fentartja magának a felépítményi munkálatokat egészben vagy részben is vállalkozóknak kiadni.

A felépítmény fektetéséhez szükséges anyagok és szerszámokat, nemkülönb a kavicsoláshoz szükséges mozdonyokat, kavicsbordó kocsikat és letakarított kavicsgödröket alólírott igazgatóság fogja a vállalkozóknak használatul adni.

Az ajánlatokban az egység árak kiírandók, a felépítmény teljes elkészítése a vágányok folyó méterenkénti árának megjelölésével, a kitérők és keresztezésekénél is teljes elkészítés és darabonként.

A síkpálya és állomások kavicsolásánál az árak köbméterenként adandók fel. Ajánlatok legkésőbb **1880. november hó 28-ig** alólírott igazgatósághoz beterjesztendők.

Ajánlkozók ajánlataikban határozottan kijelentik, miszerint az ezen munkákra vonatkozó feltételeket (melyekre a vasút irodájában felvilágosítást nyerhetnek) jól ismerik és a munka megkezdésénél a vállalati összeg 10%-kát elfogadható értékekben óvadéku letéteményezni magukat kötelezik.

Deés, 1880. november hó 7-én.

1—3

A „SZAMOSVÖLGYI-VASÚT“ igazgatósága.

1—3

Eladási hirdetmény.

Deésen a szamosujvári utban lévő Márkovics-féle szesz-gyár telke és épülete a szeszgyári felszerelések nélkül előnyös feltételek mellett

szabad kézből eladó.

Értekezhetni László Lajos tulajdonossal Szamos-ujvárt.

